

(Liittyy eduskunnassa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen (HE 167/2022 vp).
Kannustejärjestelmälakiehdotusta ei vielä ole hyväksytty.)

**VALTIONEUVOSTON ASETUS METSÄTALOUDEN MÄÄRÄAIKAISESTA
KANNUSTINJÄRJESTELMÄSTÄ ANNETUN LAIN VOIMAANTULOSTA JA
VALTIONEUVOSTON ASETUS METSÄTALOUDEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄSTÄ**

Pääasiallinen sisältö

Metsätalouden rahoituksesta säädetään metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetussa laissa (xx/202x), jäljempänä *kannustejärjestelmälaki*. Esitys sisältää kaksi kannustejärjestelmälain nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta. Ensimmäinen asetus koskee lain voimaantuloa. Toinen asetus sisältää säännökset tuensaajalle säädetyistä edellytyksistä, tukien määrästä ja niiden määräytymisen perusteista sekä muista lain säännöksiä täydentävistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

1. Asian tausta

Metsätalouden rahoituksesta säädetään kannustejärjestelmälaissa. Lain voimaantulosäännöksen mukaan laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lain voimaantulo on säädetty valtioneuvoston asetuksella tehtäväksi sen vuoksi, että metsätalouden rahoitusta koskevaa tukiohjelmaa ei voi ottaa käyttöön ennen kuin komissio on sen hyväksynyt. Euroopan unionin komissio on x päivänä kuuta 202x hyväksynyt tukiohjelman. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea ei ilmoitettu komissiolle, koska se on tarkoitus myöntää vähämerkityksisenä tukena.

Kannustejärjestelmälaissa on useita säännöksiä, joissa annetaan toimivalta säätää asioista tarkemmin valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tuensaajalle säädetyistä edellytyksistä, tukien määrästä ja niiden määräytymisen perusteista sekä muista lain säännöksiä täydentävistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää hakemusten, ilmoitusten, pöytäkirjojen ja suunnitelmien sisältövaatimuksista, puuston hakkuuarvon laskennassa käytettävästä puukuutiometrin keskikantohinnasta sekä tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta.

Kannustejärjestelmälaissa säädetään uudesta metsätalouden rahoitusta koskevasta tukiohjelmasta. Aiempi tukiohjelmaa koskeva laki eli kestävän metsätalouden määräaikaisesta rahoituksesta annettu laki (34/2015), jäljempänä *Kemera-laki*, on voimassa 31.12.2023 asti. Lain mukaista rahoitusta on haettava viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2023 ja rahoitus on myönnettävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023. Tarkoituksena on, ettei aikaisemman ja tulevan tukiohjelman väliin syntyisi taukoa.

2. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Asetus pohjautuu metsätalouden kannustejärjestelmää 2020-luvulla pohtineen ns. METKA-työryhmän esitykseen (MMM004:00/2019). Valmistelussa on hyödynnetty myös hallituksen esitystä koskevasta luonnoksesta ja sen liitteenä olleista asetusluonnoksista saatua lausuntopalautetta.

[Asetusehdotukset ovat olleet tarkastettavina oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä.]

3. Keskeiset ehdotukset ja asetuksenantovaltuudet

Voimaanpanoasetus (1. asetus)

Esityksessä ehdotetaan kannustinjärjestelmälaki pantavaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella x.x.202x. Valtioneuvoston asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan x.x.202x.

Toimivalta: Metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain voimaantulosäännös

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi metsätalouden kannustinjärjestelmästä (2. asetus)

Asetusehdotus perustuu kannustejärjestelmälakiin ja sisältää säännökset tuensaajalle säädetyistä edellytyksistä, tukien määrästä ja niiden määräytymisen perusteista sekä muista lain säännöksiä täydentävistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Kuten kannustejärjestelmälain 6 §:ssä säädetään, toimenpiteet tulee suorittaa metsäalan hyvän ammattikäytännön mukaisesti. Esimerkkinä voidaan mainita metsähoidon suositukset (<https://metsanhoidonsuosituks.fi/fi>) tai Metsäteho Oy:n julkaisemat tienormit.

Kannustejärjestelmälain 9 §:n mukaan rahoitettavat toimenpiteet voidaan toteuttaa joko yhden tilan hankkeina tai usean tilan yhteisinä hankkeina lukuun ottamatta taimikon ja nuoren metsän hoito hankkeita, joita rahoitetaan vain yhden tilan hankkeina. Yksitystien perusparannuksen osalta tuen määrä olisi erilainen yhden tilan hankkeissa ja usean tilan yhteisissä hankkeissa. Suometsän hoitosuunnitelman tukitasoon vaikuttaisi hankkeessa mukana olevien tilojen määrä tai pinta-ala. Eriyttäminen perustuu kannustejärjestelmälain 11 §:ään.

Esitetään, että asetuksessa säädettäisiin rahoitettavien kohteiden vähimmäiskoosta. Tällä pyritään vähentämään tuen saajille, toimijoille ja Suomen metsäkeskukselle tuen hakemisesta ja myöntämisestä aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia.

Toimivalta: Metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmälain 4 § 4 mom., 9 § 3 mom., 11 § 4 mom., 13 § 4 mom., 14 § 6 mom., 15 § 5 mom., 16 § 4 mom., 17 § 5 mom., 18 § 3 mom., 19 § 3 mom., 20 § 5 mom., 22 § 4 mom., 23 § 4 mom., 25 § 3 mom. ja 33 §:n 2 mom.

Kannustejärjestelmälain 4 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä siitä, mikä katsotaan kannustejärjestelmälain 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuksi pääasialliseksi maatila- tai metsätalouden harjoittamiseksi ja siitä, milloin maatila- tai metsätalouden harjoittamisen voidaan katsoa muodostavan pääosan säätiön toiminnasta.

Kannustejärjestelmälain 9 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä kannustejärjestelmälain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta omasta työstä.

Kannustejärjestelmälain 11 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset tukien määrästä, alueellisesta eriyttämisestä, hyväksyttävistä kustannuksista, ympäristötuen ja siihen liittyvän kannustinkorvauksen laskennan perusteista sekä muista tukien määrän määräytymisen perusteista.

Kannustejärjestelmälain 13 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset taimikon ja nuoren metsän hoitokohteen vähimmäispinta-alasta, puuston poistamisesta sekä käsittelyn jälkeisistä puuston tiheyttä, keskipituutta ja kasvamaan jäävää puustoa koskevista vaatimuksista,

tehdyn taimikon tai nuoren metsän hoitotyön toteamisesta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 14 §:n 6 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset terveyslannoituskohteen vähimmäispinta-alasta, lannoituskohteesta, lannoitevalmisteen valinnan perusteista, lannoitteen levittämisestä, puuston ja maaperän vähimmäisvaatimuksista, terveyslannoituskohteella tarpeellisista metsänhoitotoista sekä siitä, milloin merkittäviä hakkuutarpeita ei ole ja milloin alueen vesitalous on kunnossa, sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 15 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset suunnittelualan vähimmäispinta-alasta, tukikelpoisen suunnittelualan rajauksesta, suunniteltavista hyväksyttävistä toimenpiteistä ja niiden ympäristövaikutusten minimoinnista, vesiensuojelusuunnitelmasta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä ja ehdoista.

Kannustejärjestelmälain 16 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset hyväksyttävistä vesiensuojelutoimenpiteistä ja piennarteista sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 17 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset kannustejärjestelmälain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun varastoalueen rakentamisesta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 18 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, tietiheyttä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja uuden tien tavoitekantavuutta, vähimmäispituuden ja -leveyden sekä tietiheiden osuutta koskevista vaatimuksista ja tien kunnossapidosta huolehtimista koskevasta edellytyksestä sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 19 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset uuden metsätien tavoitekantavuutta, vähimmäispituutta ja -leveyttä, enimmäistietiheyttä ja metsätalouden kuljetusten osuutta koskevista vaatimuksista sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 20 §:n 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset ympäristötuen kohdentamisesta ja siitä, milloin kannustejärjestelmälain 20 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet ovat laajempia kuin mitä niistä metsälaissa säädetään sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 22 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkemmat säännöt metsäluonnonhoidon tuen kohdentamisesta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 23 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset kulotuskohteen vähimmäispinta-alasta, ravinteisuudesta ja säästöpuiden vähimmäisvaatimuksista ja niiden laadusta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetävistä tuen myöntämisen edellytyksistä.

Kannustejärjestelmälain 25 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä hankehaun valintaperusteista ja -menettelystä.

Kannustejärjestelmälain 33 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, mitkä tukea koskevat vaatimukset on merkittävä tukipäätöksessä komission hyväksymispäätökseen perustuviksi.

4. Pääasialliset vaikutukset

Kestävän metsätalouden tukia koskevan lainsäädännön nojalla tehtäviin päätöksiin on vuosien 2024-2026 kehyspäätöksessä määrärahaa noin 51 miljoonaa euroa momentilla 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen). Momenttiin liittyvä myöntövaltuus koskee terveyslannoitusta, suometsän hoitosuunnitelmaa, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tukemista sekä metsätien tekemistä. Taimikon ja nuoren metsän hoitoon ei liity myöntövaltuutta. Ympäristötukisopimusten, metsäluonnon hoitoon ja kulotukseen rahoittamiseen on vuosien 2024-2026 kehyspäätöksessä määrärahaa noin 8 miljoonaa euroa momentilla 30.40.45 (Metsäluonnonhoidon edistäminen).

Toteutuvien toimenpiteiden määrä on riippuvainen maanomistajien kiinnostuksesta tukea kohtaan. Vuosittaiset vaihtelut ovat olleet suuria. Rahoituksella voidaan vuosittain toteuttaa taimikon ja nuoren metsän hoitoa noin 122 000 hehtaarilla ja kerätä sen yhteydessä pienpuuta noin 30 000 hehtaarilta, toteuttaa terveyslannoitusta noin 14 000 hehtaarilla, laatia suometsän hoitosuunnitelma noin 30 000 hehtaarille. Lisäksi rahoitus mahdollistaa noin 700 kilometrin matkalla yksityisteiden perusparannuksen ja noin 50 kilometrillä uuden metsätien rakentamisen. Ympäristötukisopimuksia voidaan solmia noin 3 000 hehtaarille vuosittain. Lisäksi voidaan toteuttaa metsäluonnonhoitoa ja kulotusta, joillakin sadoilla hehtaareilla. Rahoitettavien toimenpiteiden potentiaalinen työmäärä on huomattavasti suurempi.

Kemera-lakiin verrattuna kannustejärjestelmälain tuet myönnettäisiin aikaisempaa useammin laskennallisten kustannusten perusteella sen sijaan, että tuet myönnettäisiin prosenttiosuutena hyväksyttävistä kustannuksista. Tämä yksinkertaistaa hallintoa ja poistaa tuen hakijan velvoitteen säilyttää toimenpiteen tositteita.

Taimikon ja nuoren metsän hoito

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukiehdossa siirrytään käsittelyn jälkeisten metsikön vaatimusten osalta keskiläpimitasta keskipituuteen. Luonnonvarakeskuksen tekemän valtakunnan metsien inventointiaineistoon perustuvan selvityksen mukaan aikaisempi 16 senttimetrin keskiläpimita vastaa ehdotettua 12 metrin keskipituutta havupuuvaltaisissa metsissä. Lehtipuuvaltaisien metsien osalta tukiehdot tulisivat tiukentumaan, sillä läpimitaltaan 16 senttiset puut ovat noin 15 metrisiä.

Taimikon ja nuoren metsän hoidolla estetään puuston liika tihentyminen ja laadullinen merkittävä heikentyminen ja siten altistuminen tuhoille ja korjuuvaurioille. Hoitotoimenpiteellä puuston kasvu keskitetään kasvatettavaan puihin, joka mahdollistaa pitkällä aikavälillä pitkäikäisten hiilivarastona toimivien tuotteiden valmistuksen ja puun substituutiovaikutuksen vahvistumisen. Tukiehtojen kuvionkokoja koskevien vaatimusten poistuminen mahdollistaa tuen hyödyntämisen myös esimerkiksi jatkuvan kasvatuksen pienaukoille.

Taimikon ja nuoren metsän hoidossa poistetaan kasvatettavan jakson varhaiskehitystä ja kasvua haittaavaa luontaisesti syntynyttä lehtipuustoa. Luontaisen lehtipuuston raivaamisella voi olla monimuotoisuutta alentava vaikutus ainakin lyhytaikaisesti, mikäli taimikon ja nuoren metsänhoidon yhteydessä alueelta raivattaisiin kaikki lehtipuu. Tukiehdossa edellytetään kuitenkin, että tarpeetonta raivausta tulisi välttää, mikä mahdollistaa ilmaston muutokseen sopeutumisen kannata tärkeän sekametsäisyyden. Rahoitusehdot mahdollistavat myös raivaamattomia alueita ja vähempiarvoisten puulajien säästämisen esimerkiksi säästöpuuryhmän paikalle, vesistön suojavaiketykselle tai riistatiheikköihin. Uutta olisi myös, että pienpuun

keruun yhteydessä tulisi jättää kuolleet puut keräämättä, mikä edistää monimuotoisuudelle arvokkaan lahopuun säilymistä. Tukiehtojen muutosten ei arvioida vaikuttavan merkittävästi työmääriin.

Taimikon ja nuoren metsän hoidossa tukitaso olisi aiempaa korkeampi, jos työ tehdään taimikon varhaishoitona. Tuki on nykyisin 160 euroa hehtaaria kohden ja uudeksi tukitasoksi ehdotetaan 240 euroa hehtaaria kohden. Muutoksella kannustetaan oikea-aikaiseen metsänhoitoon. Tukitason muutoksen johdosta työmäärien arvioidaan painottuvan aikaisempaa enemmän taimikoihin nuorten kasvatusmetsien sijaan. Jos taimikon ja nuoren metsän hoidon yhteydessä tehdään pienpuun keruuta, tukitaso olisi hieman aiempaa korkeampi. Tuki on nykyisin 450 euroa hehtaaria kohden ja uudeksi tukitasoksi ehdotetaan 470 euroa hehtaaria kohden. Tukitason nostaminen voi lisätä kiinnostusta pienpuun keruun toteuttamiseen. Kokonaisuudessaan taimikon ja nuoren metsän hoidon työmäärät pysyivät kokonaisuutena nykyisellä tasolla.

Terveyslannoitus

Ehdotettujen tukiehtojen mukaan rahoituskelpoisella kohteella tulisi olla puustoa vähintään 70 m³/ha tai kohteella tulisi olla 0,7 metrinen kasvatuskelpoinen taimikko, jossa varhaishoito on tehty. Tukiehdot eivät kuitenkaan estäisi sellaisen alueen sisällyttämistä lannoittavaan alaan, johon ei vielä ole ehtinyt syntyä kasvatuskelpoista taimikkoa, mikäli alueelle olisi tehty kasvatushakkuu, josta ei olisi seurannut metsälain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua uudistamisvelvoitetta. Puuston vähimmäismäärä vaatimus on asetettu siten, että puolukkaturvekangasta karummat kasvupaikat rajautuisivat pääsääntöisesti pois tuen piiristä, jolloin tukiehdot olisivat lähellä kemera-lain tukiehtoja. Tukiehtojen muutos voi kuitenkin lisätä hieman aikaisempaa karumpien kasvupaikkojen lannoitusta, koska yksittäisiä puuston määrää koskevan ehdon täyttäviä, mutta puolukkaturvekangasta karumpia kuviota ei tarvitsi rajata pois lannoituskohteesta. Muutoin tukiehdot olisivat kemera-lain kaltaisia. Tukiehdoissa velvoitetaan välttämään lannoitteen päätymistä ojiin sekä jättämään suojavyöhykkeet vesistöjen varsille, minkä johdosta terveyslannoituksen kielteisten vesistövaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä.

Terveyslannoituksessa siirryttäisiin laskennalliseen yksikkökustannukseen. Tukitaso säilyisi likipitään kuitenkin entisellään, minkä vuoksi muutoksella ei arvioida olevan vaikutusta työmääriin.

Suometsän hoito

Suometsän hoitosuunnitelma on työlajina uusi. Kokonaisvaltaisella ja monitavoitteisella suunnittelulla edistetään metsänkasvatukselle suotuisan kuivatustilan ylläpitämistä vähentäen samanaikaisesti turpeen hajoamisesta seuraavia ilmasto- ja vesistövaikutuksia. Tukiehdoissa lähdetään siitä, että suunnittelun yhteydessä on selvitettävä jatkuvan kasvatuksen, terveyslannoituksen ja muiden vedenpinnan sääntelykeinojen mahdollisuudet, jotta tarpeetonta ojien kunnostusta voitaisiin välttää. Ehdotetut vaatimukset sisältävät kokonaisuutena merkittäviä rajoitteita ja vaatimuksia ojien kunnostuksen suunnittelulle, minkä johdosta kaivettavien ojien määrän uskotaan vähentyvän, kun tukiehdot ohjaavat vain kaivatustilan ylläpitämisen kannalta välttämättömien ojien kunnostamiseen. Riskinä kuitenkin on, että maanomistajat kokeva suometsän hoidon suunnittelun tukiehdot liian vaativaksi, jolloin omatoimisten ojien kunnostusten määrä saattaa nousta. Tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa vesiensuojeluun ei kiinnitettäisi riittävästi huomioita.

Asetusehdotukseen sisältyy listaus luontokohteista, joiden tiedot tulee suunnitelmassa esittää. Ne ovat metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain kohteita, jotka tulee huomioida toiminnassa lainsäädännön perusteella. Vaatimuksella turvataan luontokohteiden säilyminen varmistamalla, että luontokohteiden olemassaolo on tiedostettu.

Suometsän hoitosuunnitelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on suunniteltavan alueen vesiensuojelun edistäminen. Suometsän hoitosuunnitelmaan tulee sisältyä vesiensuojelusuunnitelma, jonka sisältö vastaisi pitkälti nykyisin käytössä olevan vesiensuojelusuunnitelman sisältöä.

Koska suometsän hoitosuunnitelma on työajina uusi, on sen työmäärien ennakointi vaikeaa. Tukitason porrastamisella pyritään ohjaamaan laajojen kokonaisuuksien suunnitteluun, jolloin vesiensuojelutoimenpiteet voidaan suunnitella kokonaisvaltaisesti.

Vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden rakentamisen tukiehdot vastaavat kemera-lain vaatimuksia. Vesiensuojelutoimenpiteiden tukitaso perustuisi edelleen todellisiin kustannuksiin, koska jokaisella kohteella vesiensuojelun tarpeet määräytyvät kohteen ominaisuuksien ja alueelle suunniteltujen ja jo toteutettujen toimenpiteiden mukaan, eikä keskimääräisiä vesiensuojelutoimenpiteiden kustannuksia voida määrittää. Vesiensuojelutoimenpiteiden tukitaso nousisi kemera-lain tukeen verrattuna. Vesiensuojelutoimenpiteiden korkean tukitason odotetaan lisäävän vesiensuojelutoimenpiteiden määrää ja siten parantavan vesien tilaa, vaikkakin vaatimus suometsän hoidonsuunnitelmasta voi rajoittaa suunnittelualueiden määrää. Piennarteiden rakentamisen tuki määräytyisi yksikkökustannusten perusteella. Sen tukitaso laskisi hieman kemera-lain tukeen verrattuna. Toteutettavien piennarteiden määrää saattaa rajoittaa vaatimus suometsän hoidonsuunnitelmasta.

Metsätien tekeminen

Yksityistien perusparannuksen tukiehdot pysyisivät pääsääntöisesti ennallaan. Tien perusparannuksen yhteydessä tehtävän uuden tien määrää kuitenkin alennettaisiin. Yksityistien perusparannuksen tukitaso nousisi vastaamaan yksityistieavustusten tukitasoa. Uutta olisi, että tukea olisi mahdollista saada myös yhdellä tilalla tehtävään yksityistien perusparannukseen. Näihin hankkeisiin myönnettävä tuki perustuisi yksikkökustannuksiin ja olisi huomattavasti alhaisempi kuin yhteishankkeina toteutettavien hankkeiden tukitaso. Ehdotettu korkeampi tukitaso ja mahdollisuus saada tukea myös yhdellä tilalla tehtävään tien perusparannukseen tulevat lisäävään työmääriä. Viime vuosina työmäärät ovat olleet metsäteiden määrään nähden todella alhaiset, vain 450-600 kilometriä vuodessa. Uusien metsäteiden osalta tukitaso ja tukiehdot pysyvät samoina, minkä johdosta työmäärät olisivat nykyisenkaltaiset noin 50 kilometriä vuodessa.

Ympäristötuki

Ympäristötuen osalta uutta olisi, että ympäristötuessa voitaisiin maksaa enintään 20 prosentin kannustinkorvaus, jos kohteella on ehdot täyttävä määrä kuollutta puuta. Ympäristötukeen sisältyvän kannustinkorvauksen arvioidaan lisäävän monimuotoisuuden kannalta arvokasta lahopuuta sisältävien kohteiden tarjontaa ja siten ympäristötukikohteiden monimuotoisuusarvoa. Kuollut puu ja siitä muodostuvan lahopuu on erityisen arvokasta vaateliaan ja harvinaisen lajiston suojelun kannalta. Kannustinkorvaus suurentaa maksettavan tuen määrää, mikä voi vähentää rahoitettavien kohteiden määrää, jos rahoituksesta on niukkuutta.

Metsäluonnonhoito ja kulutus

Metsäluonnon hoidossa tukitaso ja tukiehdot säilyisivät ennallaan. Kulutus on uusi työajina, mutta aikaisemmin luonnonhoidollisia kulutuksia on voinut toteuttaa metsäluonnon hoitohankkeina. Kulotukseen esitetty tukitaso vastaa luonnonhoitohankkeina tehtyjen kulotusten tukitasoa. Molempien työajien osalta lakimuutos mahdollistaa tuen myöntämisen maanomistajan aloitteesta ja hakemuksesta. Tämän uskotaan vaikuttavan positiivisesti työmääriin.

5. Lausuntopalaute

Asetusluonnoksesta (valtioneuvoston asetus metsätalouden määräaikaisestä kannustejärjestelmästä; 2. asetus) järjestettiin lausuntokierros 13.10.2022 – 18.11.2022. Asetusluonnoksesta pyydettiin lausunnot 57 taholta. Lisäksi lausuntopyyntö oli nähtävillä maa- ja metsätalousministeriön verkkosivulla. Lausunnon antoivat...

6. Yksityiskohtaiset perustelut (2. asetus)

1 §. Soveltamisala.

Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin kannustinjärjestelmälain nojalla myönnettävien tukien ehdoista, määrästä ja niiden määräytymisperusteista samoin kuin tukipäätöksessä annettavista tiedoista.

2 §. Pääasiallinen maatala- tai metsätalouden harjoittaminen.

Kannustejärjestelmälain 4 §:n mukaan tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle.

Kannustejärjestelmälaisissa on määritelty yksityinen maanomistaja. Kannustinjärjestelmälain 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan yhteisöt ja yhtymät ovat yksityisiä maanomistajia, jos niiden jäsenenä tai osakkaana on vain luonnollisia henkilöitä ja jos niiden pääasiallisena tarkoituksena on maatala- tai metsätalouden harjoittaminen. Lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan säätiöt ovat yksityisiä maanomistajia, jos niiden toiminnasta pääosan muodostaa maatala- tai metsätalouden harjoittaminen. Lisäksi lain 4 §:n 2 momentin mukaan yksityisiä metsänomistajia ovat myös ne luonnolliset henkilöt, jotka omistavat kiinteistön yhdessä yhtiön kanssa, jos heidän omistusosuutensa kiinteistöstä on vähintään 50 prosenttia ja jos yhtiön pääasiallisena tarkoituksena on maatala- tai metsätalouden harjoittaminen. Ehdotettu 2 § liittyy näihin säännöksiin.

Pääasiallisella maatala- tai metsätalouden harjoittamisella tarkoitettaisiin yhteisön ja yhtymän osalta sitä, että niiden liikevaihdosta ja tasearvosta yli puolet muodostuu maatala- tai metsätaloudesta tuen hakemista välittömästi edeltävällä päättyneellä tilikaudella.

Säätiöllä yli puolet liikevaihdosta ja tasearvosta tulisi muodostua maatala- tai metsätaloudesta tuen hakemista välittömästi edeltävällä päättyneellä tilikaudella, jotta sen toimintaa on tarkoituksenmukaista tukea valtion varoista.

Jos toimintansa aloittavalla yhteisöllä tai säätiöllä ei ole vielä vahvistettua tilinpäätöstä, jonka perusteella liikevaihdon ja taseen arvoa voidaan arvioida, voitaisiin hyväksyä muukin riittävä selvitys siitä, että toiminnasta pääosan muodostaa maatala- tai metsätalouden harjoittaminen.

Tuloverolain (1535/1992) 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua verotusyhtymän katsottaisiin harjoittavan pääasiallisesti maatala- tai metsätaloutta, kun sille on viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistettu maatalouden tai metsätalouden puhdas tulo ja kun maatala- tai metsätalouden voidaan verovelvollisen ilmoittamista varten pitämien muistiinpanojen perusteella arvioida muodostaneen pääosan verotusyhtymän toiminnasta.

Maatilataloudeksi katsottaisiin maa- ja metsätalouden harjoittaminen.

3 §. Alueellinen eriyttäminen.

Kannustejärjestelmälain 11 §:n perusteella tukien määrää voidaan eriyttää alueittain metsätaloudellisten olosuhteiden ja hallinnollisten rajojen perusteella. Alueittain tehtävällä eriyttämisellä vähennetään eriarvoisuutta siten, että suhteessa suurempi tuki kohdistettaisiin niille, jotka harjoittavat metsätaloutta heikommassa luonnonolosuhteissa. Metsän tuotoltaan heikoimmilla alueilla on kannustavuuden kannalta perusteltua myöntää enemmän valtion tukea kuin suotuisemmille alueille, jotta metsäpolitiikan kannalta

katsottuna tärkeitä toimenpiteitä saadaan ylipäättään aikaiseksi. Metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä annettussa valtioneuvoston asetuksen (1308/2013) 1 §:ssä säädetään siitä, mitä tarkoitetaan pohjoisella, keskisellä ja eteläisellä Suomella. Aluejako kuvaa hyvin metsän kasvuolosuhteita ja se on tarkoituksenmukaista ottaa tuen alueellisen eriyttämisen perusteeksi.

4 §. Tuen määrän määräytyminen.

Säännökset ovat sen mukaiset kuin [komission maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontuen suuntaviivoista annetussa luonnoksessa]¹ mainitaan arvonlisäveron osuutta koskevan kustannuksen tuesta, useammassa erässä maksettavan tuen diskonttauksesta, tuki-intensiteetin ja hyväksyttävien kustannusten laskemisesta ja toimenpiteen toteuttamisen yhteydessä saatavien metsätalouden tulojen huomioimisesta tuesta päätettäessä. Kaikkia toimenpiteitä koskien tuloina huomioitaisiin vain työn toteuttamista koskevan rahoitushakemuksen jättämisen jälkeen tuen saajalle toimenpiteestä syntyvät metsätalouden tulot. Esimerkiksi suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemisen yhteydessä hakkuista syntyvät tulot maanomistajalle huomioitaisiin, jos hakkuu tehdään toimenpiteen toteuttamiseksi rahoitushakemuksen jättämisen jälkeen. Arvonlisäveron osuudelle tukea voitaisiin myöntää vain metsäluonnonhoitohankkeissa ja vain, jos se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi.

5 §. Suuren yrityksen ja oman työn määritelmät.

Kannustinjärjestelmälain 7 §:n mukaan tukea ei myönnetä Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettulla suurella yrityksellä. Suuren yrityksen määritelmä perustuu suoraan [maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tiettyjen tukimuotojen toteuttamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti ja komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 kumoamisesta annetun komission asetuksen (EU) xx/202x liitteen I]² määritelmään.

Kannustinjärjestelmälain 9 §:n mukaan laissa tarkoitettut työt voidaan toteuttaa omana työnä. Laissa säädetään milloin omaan työhön ei saa tukea. Asetuksessa määriteltäisiin, milloin kyse on omasta työstä. Omasta työstä olisi kyse, jos maanomistaja on luonnollinen henkilö ja työn on tehnyt maanomistaja, hänen puolisonsa tai samassa taloudessa asuva lapsi. Jos maanomistaja on yhteisö, yhtymä tai kuolinpesä, omana työnä pidettäisiin yhteisön, yhtymän ja kuolinpesän yhtiömiehen, jäsenen ja osakkaan tekemää työtä. Jos kyse on kannustejärjestelmälain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettusta yhteisöomistuksesta, omana työnä pidettäisiin luonnollisen henkilön tai yhtiön yhtiömiehen tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö tai säätiö, omana työnä pidettäisiin yhteisön ja säätiön palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä lukuun ottamatta. Lisäksi omaksi työksi katsottaisiin aina vastikkeetta tehty työ.

6-8 §. Taimikon ja nuoren metsän hoito.

Kannustejärjestelmälain 13 §:n 1 momentin mukaan tukea voidaan myöntää taimikon varhaisperkaukseen, taimikon ja nuoren metsän harvennukseen sekä verhopuuston poistoon ja harvennukseen. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei toimenpide ole kaupallisesti kannattava. Lisäksi tukea voidaan myöntää edellä mainittujen töiden yhteydessä kaadetun pienpuun keräämiseen.

¹ Komission on tarkoitus hyväksyä suuntaviivat vuoden 2022 loppupuolella ja niiden on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta. Vuoden 2022 alussa komissio järjesti julkisen kuulemisen suuntaviivaluonnoksesta (https://competition-policy.ec.europa.eu/public-consultations/2022-agri_en). [Tämä alaviite korvataan myöhemmin viittauksella hyväksytyjen suuntaviivojen tunnustietoihin]

² Komission on tarkoitus antaa maatalouden ryhmäpoikkeusasetus vuoden 2022 loppupuolella. Siitä järjestettiin kuuleminen vuoden 2022 alkupuolella. Ks. kuulemisen osalta edellinen alaviite.

Kannustejärjestelmälain 13 §:n 2 momentin mukaan kohteen tulee täyttää vähimmäispinta-alaa koskeva vaatimus. Asetusehdotuksen mukaan tukea voitaisiin myöntää pinta-alaltaan vähintään hehtaarin kohteelle, joka voi koostua useammasta kuvioista. Kuvion vähimmäiskokoa ei ole rajattu, jotta myös jatkuvan kasvatuksen pienaukko- ja kaistalehakuissa syntyneet alueet olisivat tukikelpoisia.

Kannustejärjestelmälain mukaan työn tulee olla sitä koskevan lainsäädännön mukainen. Tukea voidaan myöntää työhön, joka täyttää metsälain velvoitteet. Metsälain mukaan metsänomistajan uudistusvelvollisuus katsotaan täytyneeksi, kun käsittelyalueelle on saatu aikaan riittävän tiheä, tasaisesti jakautunut keskipituudeltaan 50 senttimetrin pituinen taimikko, joka kehittymistä ei uhkaa välittömästi muu kasvillisuus.

Kannustejärjestelmälain 13 §:n 2 momentin mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde täyttää puuston poistamista koskevat vaatimukset sekä käsittelyn jälkeiset puuston tiheyttä keskipituutta ja kasvamaan jäävää puustoa koskevat vaatimukset ja ettei kohteelle käsittelyn jälkeen jää välitöntä hoidon tarvetta.

Asetusehdotuksen mukaan työn jälkeen kasvatettavan taimikon tai nuoren metsän keskipituuden tulisi olla vähintään 0,7 metriä ja enintään 12 metriä. Kasvatettavalla taimikolla tai nuorella metsällä tarkoitettaisiin hoidettavan jakson kasvatettavaa puustoa. Tämä mahdollistaisi, että kohteella olisi hoidettavan jakson lisäksi myös muita jaksoja esimerkiksi huomattavasti suurempia ylispuita tai huomattavasti pienempiä taimia. Hoitotyön edellytyksenä kuitenkin olisi, että kasvatettavan puuston kasvua haittaava puusto tulisi poistaa. Jos hoidettavan jakson taimien keskipituus on enintään kolme metriä, kohteella ei hoidon jälkeen saisi olla kasvatettavan havu- tai lehtipuuston kasvua haittaavaa tai latvavaurioita aiheuttavaa etukasvuista lehtipuustoa. Jos hoidettavan jakson puuston keskipituus on yli kolme metriä mutta alle kahdeksan metriä, työn jälkeen hoidon kohteena olevaan jaksoon saisi jäädä enintään 2500 runkoa hehtaarilla. Jos hoidettavan jakson puuston keskipituus on vähintään kahdeksan metriä ja kun pääpuulaji on koivu, työn jälkeen hoidon kohteena olevaan jaksoon saisi jäädä enintään 1300 runkoa hehtaaria kohden. Vastaavasti kun pääpuulaji on havupuu, hoidon kohteena olevaan jaksoon saisi työn jälkeen jäädä enintään 1500 runkoa hehtaarilla. Jäävän puuston määrää koskevat vaatimukset muodostaisivat hyväksyttävän tiheyden ylärajan.

Sekametsäisyys edistää monimuotoisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista. Asetusehdotuksen mukaan hoitotyössä tulisi välttää lehtipuuston tarpeetonta poistamista. Tarpeettomalla lehtipuun poistamisella tarkoitettaisiin lehtipuuden poistoa niissä tilanteissa, kun lehtipuusto ei haittaa kasvatettavan jakson kasvatusta ja se sopisi kasvatettavaksi puustoksi yhdessä pääpuulajin kanssa.

Monimuotoisuuden turvaamiseksi hoidettavalle kohteelle voisi jättää pienialaisia luonnontilaan jääviä alueita, suojatiheikköjä, säästöpuuryhmiä tai pienvesien ja vesistöjen suojavyöhykkeitä. Nämä luettaisiin tehoalaan silloin, kun niiden yhteinen pinta-ala on alle kymmenen prosenttia kuvion pinta-alasta. Tämä lisäisi myös mahdollisuuksia säilyttää metsätaloudelle vähäarvoisten, mutta monimuotoisuudelle arvokkaiden lehtipuuden ryhmiä. Monimuotoisuuden turvaamiseksi kuolleet pysty- ja maapuut tulisi pienpuun keruussa jättää keräämättä.

Luonnonvarakeskuksen keräämien vuotta 2020 koskevien kustannustietojen mukaan yksityismetsien yksikkökustannus taimikon varhaisoidossa on 392 euroa hehtaaria kohden, taimikonhoidossa 490 euroa hehtaaria kohden ja nuoren metsän kunnostuksessa 462 euroa hehtaaria kohden. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tueksi esitetään 240 euroa hehtaaria kohden. Tukitaso olisi saman suuruinen koko maassa. Kemeralain voimassaoloaikana taimikon varhaisoidon tuki on ollut 160 euroa hehtaaria kohden ja nuoren metsän hoidon tuki 230 euroa hehtaaria kohden. Taimikon varhaisoidon suhteellisesti korkeampi tukitaso kannustaisi metsänomistajia metsän kehityksen kannalta toimenpiteiden oikea-aikaiseen ja kustannustehokkaaseen toteuttamiseen. Mitä varhaisemmassa vaiheessa puuston kehityksen kannalta

välttämättömät taimikonhoitotyöt tehdään, sitä alhaisemmat ovat yleensä työkustannukset. Lisäksi hoitamattomien, tiheänä kasvavien taimikoiden puusto riukuuntuu, mikä altistaa ne tuuli- ja lumituhoille ja alentaa niiden taloudellisen arvon kehitystä.

Jos kohteelta kerätään hoitotyön yhteydessä minimimäärä pienpuuta, voitaisiin tuki myöntää korotettuna. Korotettu tuki olisi 470 euroa hehtaaria kohden koko maassa. Asetusehdotuksen mukaan korotettua pinta-alatukea voitaisiin myöntää, jos pienpuuta kerättäisiin pohjoisessa Suomessa vähintään 25 kiintokuutiometriä hehtaarilta ja muualla maassa vähintään 35 kiintokuutiometriä hehtaarilta. Pienpuun keräämisen kannalta esitettyä vähimmäismäärää on pidettävä toiminnan tehostamisen ja vaikuttavuuden kannalta tarkoituksenmukaisena. Korotettua tukea voisi saada vain niiltä kuviolta, joilta pienpuuta on kerätty. Pienpuuta tulisi kertyä näiltä kuviolta pääosin tasaisesti. Mittaustodistuksessa hakattua puumäärää ei yleensä yksilöidä kuviokohtaisesti, minkä johdosta ei voida edellyttää, että kaikilta kuviolta puuta kertyisi vähimmäismäärän ylittävä määrä. Vaatimus tarkoittaisi kuitenkin, että yksittäisillä kuvioilla ei saisi olla suuria alueita, joilta pienpuuta ei kerry lainkaan tai sitä kertyy hyvin vähän. Tällaiset alueet tulisi erottaa omiksi kuvioikseen.

Pienpuun korjuukustannukset, jotka sisältävät sekä koneellisen hakkuun että puun lähikuljetuksen välivarastolle, vaihtelevat poistettavan rungon koon ja poistuman mukaan. Luonnonvarakeskuksen kerääminen tietojen mukaan vuonna 2021 koneellisen puunkorjuun yksikkökustannukset ensiharvennuksessa olivat 17,5 euroa kiintokuutiometriä kohden. Viimeisen vuoden aikana kustannusten nousu on ollut huomattava. Taimikon ja nuoren metsän hoidon kohteilla poistettavan rungonkoko on ensiharvennuskohteita pienempiä, joten kustannukset ovat tilastoituja kustannuksia korkeammat. Laskelmissa on käytetty Etelä-Suomessa korjuukustannuksena 19,4 euroa kiintokuutiometriä kohden, joka vastaa noin 100 litran kokoisen rungon korjuukustannusta ja Pohjois-Suomessa 25,8 euroa kiintokuutiometriä kohden, joka vastaa noin 70 litran kokoisen rungon korjuukustannusta. Laskelmien toista ääripäätä edustavat noin 15 litraiset rungot, joiden korjuukustannus on noin 50 euroa kiintokuutiometriä kohden. Edellä mainituilla korjuukustannuksilla ja pienpuun keruun vähimmäismäärävaatimuksella yksikkökustannukset vaihtelevat Etelä-Suomessa 680 ja 1 700 euron välillä hehtaaria kohden ja Pohjois-Suomessa 645 ja 1 200 euron välillä hehtaaria kohden. Todettakoon, että taimikon ja nuoren metsän hoitokohteilta kerätään yleensä vähimmäisvaatimusta enemmän pienpuuta, mikä johdosta todelliset korjuukustannukset ovat edellä esitettyjä suurempia. Korjuukustannuksista tulee vähentää kerätyn pienpuun mahdollisesta myynnistä saatavat tulot. Korotetun pinta-alatuen tukitasoa arvioitaessa otetaan huomioon keskimääräinen myyntitulo, joka on laskettu siten, että pienpuun määrä vastaisi pienpuun keruun vähimmäismäärää ja kantohinta viimeaikaisia energiapuun keskimääräistä pystykauppahintaa, joka on noin 6 euroa kiintokuutiometriä kohden. Tällöin tulot olisivat Etelä-Suomessa 210 euroa hehtaaria kohden ja Pohjois-Suomessa 150 euroa hehtaaria kohden. Edellä olevien lukujen perusteella päädytään siihen, että tuki voisi olla enintään 470 euroa hehtaaria kohden. Koska hallintokulujen osuus suhteessa myönnettävän tuen määrään tulee olla kohtuullinen, katsotaan tarkoituksenmukaiseksi määrittää hoitotyön ja pienpuun keruun tuen määrä keskimääräisiin toteutuneisiin kustannuksiin ja tuloihin perustuen. Jokaisessa hankkeessa erikseen määriteltävien kulujen ja tulojen käyttäminen tuen määrän laskennassa nostaisi merkittävästi hallintokuluja Suomen metsäkeskuksessa sekä tuen hakijoilla.

Korotettuun pinta-alatukeen ei sisälly kerätyn pienpuuerän luovutukseen tai käyttötarkoitukseen liittyviä ehtoja.

9-12 §. Terveyslannoitus.

Kannustejärjestelmälain 14 §:n 2 momentin mukaan lannoituskohteen tulee täyttää vähimmäispinta-alaa, puustoa ja maaperää koskeva vaatimus. Terveyslannoituskohteen vähimmäispinta-ala säädettäisiin kahdeksi

hehtaariksi ja se voisi muodostua useammasta eri kuviosta. Työ tulisi tehdä niin, ettei terveyslannoituskohteella kymmeneen vuoteen olisi tarpeen tehdä hakkuita tai hoitotöitä, jotta lannoituksesta saataisiin täysimääräinen hyöty. Tästä syystä on myös tarpeen säätää puuston vähimmäisvaatimuksista. Terveyslannoituskohteella tulisi olla kasvatuskelpoista puustoa vähintään 70 kuutiometriä hehtaaria kohden tai kasvatuskelpoinen taimikko. Koska tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohteella on huolehdittu tarpeellisista metsänhoitotöistä, on tarpeen säätää, että jos lannoitettava kohde on taimikkoa, välttämättömät taimikon varhaishoitotyöt tulee olla tehty ja kasvatettavan taimikon keskipituuden tulee olla vähintään 0,7 metriä. Edellä mainitusta kasvatuskelpoista taimikkoa koskevasta vaatimuksesta voitaisiin poiketa niillä kuviolla, joilla kasvatushakkuu on tehty siten, ettei siitä ole seurannut metsälain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua uudistamisvelvoitetta. Tämä mahdollistaisi jatkuvan kasvatuksen metsiköiden terveyslannoituksen kokonaisuutena, vaikka ne sisältäisivätkin alueita, joissa ei vielä olisi taimikkoa, jonka keskipituus ylittää 0,7 metriä. Tukea ei myönnettäisi hieskoivikoiden eikä niiden kohteiden terveyslannoitukseen, joissa puuston uudistaminen on edelleen kasvattamista kannattavampaa. Uudistaminen katsottaisiin edelleen kasvattamista kannattavammaksi taimikkoa varttuneemmissa metsissä, jos kohteella ei kasva riittävästi metsälain 8 a §:ssä tarkoitettujen puulajien kasvatuskelpoisia puita tai puusto ei ole tasaisesti jakaantunut tai puuston kasvu on sen korkean iän vuoksi vähäistä.

Terveyslannoituskohteen puusto ei hyödy lannoituksesta, jos kohteen vesitalous ei ole kunnossa. Alueen vesitalouden katsotaan olevan kunnossa, kun vedenpinnan taso ei nouse kasvukauden aikana turpeessa tasolle, joka vähentää puuston kasvua. Puuston kasvun tiedetään vähentyvän, jos veden pinta on kasvukaudella heinäkuun ja elokuun aikana yhtäjaksoisesti alle 35 senttimetrin syvyydellä. Terveyslannoituskohteen vesitalouden kunnan arvioinnissa tulee huomioida, että terveyslannoitus lisää puuston haihduntaa ja laskee veden pinnan tasoa kasvukaudella, vaikka ojia ei kunnosteta. Kohteen maaperältä edellytettäisiin, että se ei ole vettä läpäisemätöntä savikkoa.

Vanhoilla kaskialueilla, joita on erityisesti Savossa ja itäisessä Suomessa, esiintyvää boorinpuutosta voidaan korjata kustannustehokkaasti terveyslannoituksella. Terveyslannoituksen tarvetta on myös ojitetuilla turvemaidella, joilla varsinkin kaliumin ja fosforin puutos suhteessa puiden käytettävissä olevaan typen määrään aiheuttaa puuston kasvussa häiriöitä. Puuntuikka, joka sisältää typpeä lukuun ottamatta runsaasti muita metsänkasvulle tarpeellisia ravinteita, on tutkitusti erinomainen lannoite varsinkin turvemaidella, joilla luonnostaan esiintyy runsaasti typpeä muihin ravinteisiin verrattuna. Tuhka aikaansaa pitkäaikaisen lannoitusvaikutuksen, joka kestää kymmeniä vuosia. Puun energiakäytön lisääntyessä tuhkaa muodostuu suuria määriä ja sen käyttöä ravinteiden kierrätyksessä voidaan edistää tukemalla turvemaiden terveyslannoitusta.

Käytettävän lannoitevalmisteen määrän ja tarpeellisuuden arviointiin tulee kiinnittää huomiota. Riittävän leveät suojakaistat vesistöjen varsilla sekä lannoitteen levittäminen siten, ettei sitä päädy ojiin, vähentävät tehokkaasti lannoituksen mahdollisten vesistövaikutusten syntymistä ja ravinteidenhukkaantumista.

Terveyslannoituksen tuki määräytyisi yksikkökustannuksena erikseen boorilannoituksille ja erikseen tuhkalannoituksille. Boorilannoitusten tukitasoksi esitetään 100 euroa hehtaaria kohden ja tuhkalannoitusten tukitasoksi 170 euroa hehtaaria kohden. Kemera-lain nojalla rahoitettujen boorilannoitusten keskikustannus on ollut 312 euroa hehtaaria kohden ja tuhkalannoitusten 546 euroa hehtaaria kohden. Tuki vastaisi keskimäärin 30 prosenttia lannoituksen kokonaiskustannuksista ja olisi saman suuruinen kemera-lain tukitason kanssa.

13-19 §. Suometsän hoito.

Kannustejärjestelmälain 15 §:n mukaan tukea voidaan myöntää suometsän hoitosuunnitelman laatimiseen, jos suunnitelma sisältää vesiensuojelun kannalta tarpeellisten toimenpiteiden suunnittelun ja luontoarvojen

selvittämisen sekä vähintään kahden muun tarpeellisen metsänkäsittelytoimenpiteen suunnittelun. Kannustejärjestelmälain 16 §:n mukaan tukea voidaan myöntää vesiensuojelutoimenpiteisiin ja piennarteiden tekemiseen, jos kyseisten toimenpiteiden toteutus katsotaan tarpeelliseksi suometsän hoitosuunnitelman perusteella.

Suometsän hoidonsuunnittelun tarkoitus on kannustaa kokonaisten suoalueiden metsähoidon samanaikaiseen suunnitteluun, jolloin vesitalouden hallinta sekä vesiensuojelutoimenpiteet voidaan suunnitella ja toteuttaa kustannustehokkaasti. Tämän johdosta suometsän hoitosuunnitelman suunnittelualueen vähimmäispinta-ala ehdotetaan vähintään viisi hehtaaria. Suunnittelualueen tulisi sijaita suolla ja sen tulisi pääasiassa olla metsämaata. Tämä mahdollistaisi sen, että yksittäisiä ojia tai vesiensuojelutoimenpiteitä voisi sijaita myös kitu- tai joutomaalla ja että luonnonhoitotöitä voitaisiin suunnitella myös suon ja kivennäismaan vaihtumisvyöhykkeellä, mikä lisäisi mahdollisuuksia käyttää tehokkaimpia vesiensuojelumenetelmiä. Suunnittelualueeseen kuuluvien kiinteistöjen ei edellytetäisi muodostavan yhtenäistä aluetta, mutta niiden tulisi sijaita samalla suoalueella tai sen osavalmu-alueella.

Suometsän hoitosuunnitelmaan tulee kannustejärjestelmälain 15 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan sisältää vesiensuojelusuunnitelma. Ehdotetut vesiensuojelusuunnitelman sisältövaatimukset vastaisivat sitä, mitä kemera-lain 15 §:n mukaiseen suometsän hoidon tukeen liittyvältä erilliseltä vesiensuojelun kannalta välttämättömiä toimenpiteitä koskevalta selvitykseltä edellytetään. Suunniteltaessa vesiensuojelurakenteiden mitoitusta ja sijoittelua sekä muuta vesiensuojelun järjestämisestä tulee huomioida suunniteltujen suunnittelualueen metsäkäsittely- ja vesiensuojelutoimenpiteiden lisäksi myös muut samalla suoalueella tai sen osa valuma-alueella tehtäväksi jo aikaisemmin suunnitellut tai jo toteutetut toimenpiteet. Muiden maanomistajien suunnittelemat tai toteuttamat toimenpiteet tulisi ottaa huomioon siinä laajuudessa kuin tieto niistä on saatavilla metsäkeskuksen tarjoamasta avoimesta palvelusta suunnitelman laadintaan ryhdyttäessä. Metsälain 14 §:n mukaan metsäkeskukselle on tehtävä metsänkäsittelyilmoitus ennen hakkuuta. Kannustejärjestelmälain 24 §:n mukaan rahoitushakemus on jätettävä ennen rahoitettavien toimenpiteiden toteuttamista ja toimenpiteet saadaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun metsäkeskus on hyväksynyt hakemuksen ja toteuttamissuunnitelman. Suunnittelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota eroosioherkkyyteen ja happamiin sulfaattimaihiniin.

Vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kannustejärjestelmälain mukaan hyödyntää parhaimpia käytettävissä olevia alueelle soveltuvia ja kustannuksiltaan kohtuullisia menetelmiä. Vesiensuojelun kannalta tarpeellisia ja kustannustehokkaita toimenpiteitä on tutkittu aktiivisesti 1990-luvun alusta lähtien. Asetusehdotuksessa luettelaa rahoitettaviksi ne toimenpiteet, jotka ovat osoittautuneet toteuttamiskelpoisiksi ja kustannustehokkaiksi vesiensuojelumenetelmiksi.

Kannustejärjestelmälaissa edellytetään, että suunniteltavien kiinteistöjen alueelta selvitetään luontokohteet. Asetusehdotuksessa täsmennetään, mitä metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain kohteita selvittämällä tarkoitettaisiin. Suunnitellut metsänkäsittelytoimenpiteet eivät saisi huonontaa näiden arvokkaiden luontokohteiden tilaa.

Suometsän hoitosuunnitelman tulisi sisältää seuraavan viiden vuoden aikana suunnittelualueella toteutettavat toimenpiteet. Suunniteltujen toimenpiteiden tulisi mahdollistaa kestävä metsätalouden harjoittaminen suunnittelualueella. Ehto ei rajaisi suunnittelun ulkopuolelle toimenpiteitä, joilla alueen puuntuotoskyky heikkenisi, jos ne ovat perusteltavissa monimuotoisuus-, ilmasto tai vesiensuojelutavoitteiden saavuttamisella. Toimenpiteiden suunnittelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota suunnittelualueen eri osien kuivatustilan suunnitteluun. Suunnittelussa olisi huomioitava puuston kasvuolosuhteet, turpeen hajoamisesta seuraavat ilmasto- ja vesistövaikutukset sekä vaikutukset monimuotoisuudelle. Suunnitelmaan tulisi sisällyttää jatkuvan kasvatuksen, terveyslannoituksen sekä muiden vedenpinnan säätelyyn vaikuttavien

metsäkäsittely- ja hoitotoimien toteuttamismahdollisuudet alueen eri osissa. Suunnitelmaan sisällytettyjen toimien tulisi olla toteutettavissa siten, että tarpeetonta ojien kunnostusta voitaisiin välttää. Mikäli suunnitelmassa päädyttäisiin ojien kunnostukseen tai ojaston täydentämiseen tulisi sille esittää perustelut. Ojituksen täydentäminen hyväksyttäisiin vain tietyissä tapauksissa ja ojatiheydelle asetettaisiin yläraja. Suunnitelmaan tulisi merkitä lasku- ja kuivatusojien sijainti ja kunto sekä arvio kunnostustarpeesta. Suunnitelmaan tulisi merkitä myös lasku-, kuivatus- ja täydennysojien suunniteltu kaivusvyvyys.

Suometsän hoitosuunnitelman tuki esitetään porrastettavaksi hankkeessa mukana olevien tilojen tai suunnittelualueen pinta-alan perusteella. Tuki määräytyisi sen kriteerin mukaan, kumpi johtaisi korkeampaan tukitasoon. Tuella korvattaisiin 60-80 prosenttia suunnittelun kohtuullisista kustannuksista. Tuen porrastamisella kannustetaan maanomistajia useiden tilojen yhteishankkeisiin ja laajojen alueiden suunnitteluun, jolloin vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelu suon tai sen osavaluma-alueella onnistuu paremmin. Yhteishankkeissa kustannukset ositettaisiin osakastiloille niille aiheutuneiden kustannusten mukaan. Kemera-lain mukainen suometsän hoito ei vastaa suometsän hoitosuunnitelman sisältövaatimuksia, joten näiden kahden työläjien tukitasoa ei ole mielekäästä verrata keskenään.

Piennartien tekeminen on tarkoituksenmukaista ulottaa turvemaalta kantavalle maapohjalle asti, jotta siitä on käytännössä hyötyä suometsän hoito- ja korjuutöissä. Piennarteiden tuki perustuisi yksikkökustannuksiin. Kyseinen tuki olisi 1,35 euroa metriä kohden. Voimassa olevan Kemera-lain nojalla piennarteita on voinut toteuttaa suometsän hoidon yhteydessä. Piennarteiden työ-, tarvike ja työnjohto kustannukset ovat olleet tukijärjestelmän voimassaoloaikana keskimäärin 2,72 euroa metriä kohden. Tuki kemera-lain mukaiseen suometsän hoitoon on ollut 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista yli viiden hehtaarin hankkeilla ja muutoin 30 prosenttia. Mainituista tukitasoista säädetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (594/2015) 19 §:ssä.

Vesiensuojelutoimenpiteiden hyväksyttävät kohtuulliset kokonaiskustannukset esitetään korvattavaksi kokonaan. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voidaan sisällyttää työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Hankkeen toteutuksesta aiheutuvat osakkaiden toisilleen maksamat korvaukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia vain pintavalutusalueiden, tulvatasanteiden ja lasketusalasalueiden tai näiden yhdistelmien osalta. Korkea tukitaso kannustaa maanomistajia huolehtimaan vesiensuojelutoimenpiteistä ja vähentää siten yhteiskunnalle aiheutuvia negatiivisia ulkoisvaikutuksia. Kemera-lain nojalla suometsän hoidon yhteydessä on voinut toteuttaa myös vesiensuojelutoimenpiteitä.

20-24 §. Metsätien tekeminen.

Kannustejärjestelmälain 17 §:n mukaan yksityistien perusparannus voi sisältää joko koko tien tai tien osan perusparannuksen taikka rakenteen, rakennelman, varastoalueen tai sillan perusparannusta. Yksityistien perusparannus voi käsittää myös uuden metsätien rakentamista. Uuden tien rakentaminen voi koskea koko tien rakentamista tai metsätiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista. Yksityisteitä on noin 370 000 kilometriä ja niillä on noin 12 000 siltaa. Metsätalouden kuljetukset edellyttävät koko tieverkoston käyttötarkoitustaan vastaavaa kuntoa metsästä tuotantolaitoksiin. Alemman asteisella tieverkolla on merkittävä rooli paikalliselle asutukselle, elinkeinotoiminnalle, virkistyskäytölle ja pelastustoimelle. Rahoitettavan metsätiehankeeseen tulee liittyä saumattomasti kelirikkoajoja lukuun ottamatta ympärivuotisesti liikennöitävään tiestöön. Selvitysten mukaan alemmanasteisen tieverkon kunto on jatkuvasti heikentynyt ja erityisesti siltojen kunto rajoittaa jo tällä hetkellä nykyaikaisen kuljetuskaluston käyttöä. Rahoitettavilta tiehankeilta edellytettäisiin jatkossakin hyvän ammattikäytännön mukaisten metsätienormien mukaisia rakenteita.

Rahoitusta ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa hyvin lyhyille tiepätkille. Perusparannettavan yksityistien tulisi olla vähintään 500 metriä ja sillä tehtävistä kuljetuksista yli 30 prosenttia tulisi olla metsätalouden

kuljetuksia. Perusparannettavan yksityistien tarkoituksenmukainen käyttö ja kuljetustarpeiden lisääntyminen edellyttävät joissakin tapauksissa uuden haarautuvan tien rakentamista osana perusparannusta. Perusparannushankkeessa uutta tietä saisi olla enintään 10 prosenttia tuettavan tien kokonaispituudesta, mutta kuitenkin enintään 500 metriä. Perusparannettavan tien vaikutusalueen tietiheys yhdessä uuden tien kanssa, jos hankkeessa on sellaista, saisi olla enintään 15 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden ja 18 metriä vaikutusalueen hehtaaria kohden, jos tien vaikutusalueella on metsäkuljetusta vaikeuttavia maastotekijöitä.

Rahoitettavan uuden metsätien pituus riippuisi tien vaikutusalueelta vuosittain korjattavissa olevasta puumäärästä. Lyhyin rahoitettava uusi tie olisi 500 metriä. Uudella tiellä tehtävistä kuljetuksista yli 50 prosenttia tulisi olla metsätalouden kuljetuksia. Myös tietiheystä säädettäisiin, jotta tieverkosto vastaisi käyttötarkoitustaan, eikä metsää kohtuuttomasti siirtyisi muuhun maankäyttöön. Tieverkkoa ei ole syytä rakentaa liian tiheäksi, jottei sen ylläpito muodostuisi tiekunnalle jatkossa liian raskaaksi. Toisaalta tietiheyden tulisi olla riittävä, jotta puun huollon kustannustehokkuuden lisäksi myös metsänhoitotyöt tulevat tarkoituksenmukaisella tavalla hoidettua.

Tien tavoitekantavuuden vaatimukset määritellään asetusehdotuksessa siten, että tie soveltuu metsätalouden raskaiden koneiden käyttöön ympärivuotisesti kelirikkoajoja lukuun ottamatta. Tavoitekantavuus olisi sama perusparannettaville ja uusille teille. Tavoitekantavuus olisi tietyyppistä riippuen 40-60 megapascalina. Ajouradan päällysrakenteen leveydeksi esitetään yksityistien perusparannuksessa vähintään 3,6 metriä. Uusien teiden osalta päällysrakenteen leveydeksi esitetään vähintään 4,0 metriä. Ajouradan riittävällä kantavuudella ja leveydellä on suuri merkitys teiden käyttökelpoisuuden kannalta ottaen huomioon, että puutavara-autojen enimmäismittoja ja -massoja on viime vuosina korotettu. Kuljetuskalustoa uusitaan jatkuvasti, jotta puunkuljetusten kustannustehokkuus paranisi. Onkin perusteltua, että uudet metsätiet rakennetaan vastaamaan tiestön liikennöitävyydelle tullessiin uusiin haasteisiin.

Ehdotetaan, että yksityisteiden perusparannuksen tuki olisi korkeampi kuin uuden tien rakentamisessa, jotta valtion varoin pystyttäisiin turvaamaan jo olemassa olevan metsätieverkoston käyttötarkoitustaan vastaava kunto. Yhteishankkeissa ja yhteismetsän toteuttamissa yksityistien perusparannuksessa tuen määrä olisi 70 prosenttia hyväksyttävistä kohtuullisista kustannuksista. Sillan korjauksen suunnittelu ja toteuttaminen vaativat erityisosaamista, joten sillan toteuttamisen kustannuksiin on perusteltua myöntää viisitoista prosenttiyksikköä muuta tien tekemistä korkeampi tuki. Tällöin ne yksityistiet, joiden siltojen heikko kantavuus on esteenä tien käyttöön, tulisivat todennäköisimmin rahoitettaviksi. Tukitaso olisi yhteneväinen yksityistielain (560/2018) mukaisten avustusten kanssa. Kemera-lain tukitasoon verrattuna tukitaso nousisi. Yhdellä tilalla toteutettavan yksityistien perusparannushankkeen tukitaso olisi 6 000 euroa kilomeriä kohden. Tuki vastaisi noin 30 prosenttia viime vuosina rahoitettujen yksityisteiden perusparannushankkeiden kustannuksista. Tukitaso olisi alhaisempi, koska yhden tilan hankkeen suunnittelussa on vähemmän työtä ja koska tienteko voidaan ajoittaa tilan hakkuu- ja hoitotöiden toteuttamisen kannalta parhaaseen mahdolliseen ajankohtaan. Kemera-lain perusteella yhden tilan perusparannushankkeisiin ei ole voinut saada tukea.

Asetusluonnoksessa esitetään, että uuden tien tukiprosentit olisivat eteläisessä Suomessa 30 prosenttia, keskisessä Suomessa 40 prosenttia ja pohjoisessa Suomessa 50 prosenttia hyväksyttävistä kohtuullisista kustannuksista. Mikäli uudella tiellä olisi sillan suunnittelua ja toteutusta, tukea korotettaisiin kymmenellä prosenttiyksiköllä. Uuden tien tukitaso vastaisi kemera-lain tukitasoa. Tuen määrä on edelleen perusteltua porrastaa pohjois-etelä suunnassa, koska metsätalouden kannattavuus on heikompa ja metsätalouden kuljetusmatkat ovat pidempiä pohjoista kohti mentäessä. Pidempien metsäteiden rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat tilakohtaiset kustannukset ovat korkeammat pohjoisessa Suomessa kuin eteläisessä Suomessa.

Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voitaisiin sisällyttää suunnittelu-, työ- ja tarvikekustannukset sekä hankkeeseen liittyvät lupa- ja toimitusmaksut. Hyväksyttäviin kokonaiskustannuksiin voitaisiin sisällyttää myös valvonnasta aiheutuneet kustannukset, jos valvoja on eri kuin toteuttaja, eikä valvontaa tehdä tiekunnan omana työnä. Tietoimituksessa osakastiloille mahdollisesti määrättävät korvaukset eivät olisi hyväksyttäviä kustannuksia.

25-26 §. Ympäristötuki.

Kannustejärjestelmälain 20 §:ssä säädetään ympäristötuesta. Vuosittain käytettävissä oleva ympäristötuki tulisi ensisijaisesti kohdistaa metsälaissa säädettyjen erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteiden turvaamiseen. Määrärahojen riittävyys vaikuttaa siihen, kuinka paljon muita monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita, esimerkiksi METSO-toimintaohjelmassa ehdotettuja suojeltavia kohteita voidaan ympäristötukisopimusten piiriin hyväksyä.

Ympäristötuen määräytymisen perusteet ovat kannustejärjestelmälaissa sovitettu yhteen metsälain 10 §:ssä tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyttämiselvöllisyyden kanssa. Ympäristötuen määrä ilman kannustinkorvausta olisi kolmasosa säilytettävän kohteen peruskorvauksen ja hakkuuarvokorvauksen summa, josta on vähennetty maanomistajan omavastuu. Tukitaso on määritelty siten, että se vastaisi teoreettisesti arvioitua puumäärän uusiutumisoikeutta ja toteutuneita hakkuumääriä Etelä-Suomessa.

Edellä mainitun lisäksi kuollutta puuta runsaasti sisältäville kohteille voitaisiin maksaa kannustinkorvausta, joka olisi enintään 20 prosenttia ympäristötuen määrästä. Muutoin kannustejärjestelmälain mukaisen ympäristötuen laskenta vastaisi kemera-lain mukaisen ympäristötuen laskentaa.

Ympäristötuen laskennassa käytettävistä puukuutiometrin kantohinnoista säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. (asetusluonnosta ei vielä tässä vaiheessa ole liitteenä)

Peruskorvaus perustuu sopimusalueen pinta-alaan ja sen suuruus saadaan kertomalla maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin kantohinta kymmenellä kutakin alkavaa hehtaaria kohden. Hakkuuarvokorvaus perustuu kohteella olevan puuston määrään, joka kerrotaan puukuutiometrin kantohinnalla. Maanomistajan omavastuu määräytyy metsälain 11 §:n mukaisesti ja omavastuun laskennassa käytetään asetuksella säädettävää puukuutiometrin kantohintaa.

Kannustinkorvaus saadaan kertomalla kuolleen puun määrä- ja laatuvaatimukset täyttävien kuvioiden pinta-alojen yhteenlaskettu suhteellinen osuus ympäristökohteen kokonaispinta-alasta 0,2:lla ja edelleen kolmasosalla peruskorvauksen ja hakkuuarvokorvauksen summasta, josta on vähennetty maanomistajan omavastuuosuus. Kannustinkorvauksen saaminen kuolleesta puusta edellyttää, että kuviolla on kuollutta puuta vähintään 20 kuutiometriä hehtaaria kohden ja vähintään 10 kuutiometriä. Kuolleeksi puuksi laskettaisiin kaikki pystyssä olevat ja kaatuneet maanpinnan tason yläpuoliset rungot, joiden läpimitta on vähintään 15 senttimetriä.

Ympäristötukisopimuksen valmistelu korvataan maanomistajaa tässä työssä avustavalle toimijalle kohtuullisesti aiheutuvien kustannusten nojalla kuitenkin niin, että tuki on enintään 20 prosenttia sopimuskohteelle myönnettävän ympäristötuen määrästä. Mitä isompi kohde sitä korkeammiksi sopimuksen valmistelukustannukset yleensä muodostuvat, koska puuston arviointi ja kohteen rajausta vievät enemmän aikaa.

Ympäristötukikohteelle voidaan laatia myös hoito- ja kunnossapitosuunnitelma. Tällaisia kohteita voisivat olla esimerkiksi kuusettuvat lehtokohteet tai liiaksi taimettuvat paahderinteet, jotka vaativat hoitotoita säilytettävien ominaispiirteiden turvaamiseksi. Hoitotöiden suunnittelu- ja toteutuskustannukset korvattaisiin kuitenkin niin, että mahdollisesti hoitotyöstä tuen saajalle syntyvät puun myyntitulot vähennettäisiin

aiheutuneista kustannuksista. Usein näiden töiden suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa muu kuin maanomistaja.

27-28 §. Metsäluonnon hoito.

Kannustejärjestelmälain 22 §:ssä säädetään metsäluonnon hoitohankkeista. Metsäluonnon hoitotoimenpiteiden rahoituksen suuntaamisessa tulisi huomioida toimenpiteiden merkittävyys ja vaikuttavuus sekä kustannustehokas toteuttamistapa metsäluonnon monimuotoisuuden tai vesiensuojelun edistämisen kannalta. Rahoituksen kohdentamisessa voitaisiin hyödyntää alueellisten metsänohjelmissa luonnon monimuotoisuudella ja vesiensuojelulle asetettuja tavoitteita.

Metsäluonnon hoidon tukena voitaisiin korvata kokonaan hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Tukitaso vastaisi kemera-lain mukaisten tukien tukitasoa. Korkeaa tukitasoa pidetään perusteltuna aineettomien hyötyjen edistämiseksi.

29-30 §. Kulotus.

Kannustejärjestelmälain 23 §:ssä säädetään kulotuksesta. Kulotuksessa tulee polttaa alueelle jäävät säästöpuut ja kulotuskohteen tulee täyttää vähimmäispinta-alaa ja ravinteisuutta koskevat vaatimukset.

Asetusehdotuksen mukaan tukea voitaisiin myöntää pinta-alaltaan yli kahden hehtaarin uudistusalueelle. Kohteen tulisi olla ravinteisuudeltaan vähintään kuivahko kangas tai sitä rehevämpi, jotta kohteen polttamisella ei olisi haitallisia vaikutuksia seuraavan puusukupolven kasvuun.

Kulotuksella pyritään lisäämään palaneesta puusta riippuvien eliölajien tarvitsemia elinympäristöjä. Nämä usein uhanalaiset lajit tarvitsevat järeää palanutta puuta. Tämän vuoksi kulotusalueelle tulisi jättää vähintään 20 kuutiometriä säästöpuuta, jotka sijoitetaan yhteen tai useampaan säästöpuuryhmään. Yli neljän hehtaarin kulotusaloilla säästöpuuvaatimus olisi vähintään viisi kuutiometriä hehtaaria kohden. Säästöpuiksi voitaisiin lukea kaikki rinnankorkeudeltaan yli 15 senttimetriset puut. Säästöpuuryhmät tulisi polttaa kulotuksen yhteydessä.

Kulotuksen tuki porrastettaisiin kulotettavan pinta-alan mukaan. Tuki olisi 2 000 euroa hehtaaria kohden, kun kulotusala on vähintään neljä hehtaaria ja 1 500 euroa hehtaaria kohden, kun kulotusala on alle neljä hehtaaria. Tukitaso vastaa kemera-lain mukaisina luonnonhoitohankkeina tehtyjen kulotusten kustannustasoa. Lisäksi maanomistajalle korvattaisiin säästöpuiden polttamisesta aiheutuva taloudellinen menetys enintään 50 kuutiometriin saakka. Tulonmenetyksen korvauksen laskennassa hyödynnettäisiin samaa puukuutiometrin kantohintaa kuin ympäristötuessa.

31 §. Komission hyväksymispäätöksen huomioon ottaminen tukipäätöksessä.

Kannustejärjestelmälain 33 §:n 2 momentissa säädetään, että tukipäätökseen on merkittävät ne vaatimukset, joita Suomi on velvollinen noudattamaan komission hyväksymän tukiohjelman täytäntöönpanossa. Hakijan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että hakija saa tukipäätöksessä tiedon niistä tukea koskevista vaatimuksista, joiden noudattamatta jättäminen tukea myönnettäessä johtaa tuen takaisinperintään. Pykälässä lueltaisiin ne arviointiperusteet, joita komissio arvioi hyväksyessään tukiohjelman.

32 §. Voimaantulo. Komissio hyväksyi tukijärjestelmän x.x.202x. Valtioneuvoston asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan x.x.202x.

7. Voimaantulo

Valtioneuvoston asetukset esitetään tulevaksi voimaan x.x.202x.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen metsätalouden määräaikaisesta kannustinjärjestelmästä annetun lain voimaantulosta ja asetuksen metsätalouden kannustinjärjestelmästä.